

06 09

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
Кузьменко Т.М.

«31» 08 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОЦІНОЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІОЛОГІЇ

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній ступінь магістр
освітня програма «Гендерні студії»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2020/2021
Семестр 2
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладач: доц. Мазурик О.В.

Пролонговано: на 2021/2022 н.р. «31» 08 2021 р.

на 20__/20__ н.р. «__» «__» 20__ р.

КИЇВ – 2020

Розробник: Мазурик О.В. д.соц.н., доцент, доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

_____ (Куценко О.Д.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 16 від «28» 08 2020 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року №1

Голова науково-методичної комісії _____ Червінська Т.Г.

1. **Мета дисципліни** – формування у студентів ґрунтовних знань з оціночних досліджень в соціології, а також набуття відповідних умінь їх використання для проведення оцінювання соціальних програм та проєктів, у тому числі з гендерної проблематики.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

1. *Знати* теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проєкти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ; термінологію, концептуальну базу та основи сучасної соціологічної теорії та досліджень.

2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати відповідні ідеї.

3. *Мати навички* пошуку та вибору відповідної інформації, використання методології та концептуальних підстав соціологічного аналізу; дискутувати, представляти і обговорювати власну позицію обраної актуальної проблеми.

3. **Анотація навчальної дисципліни:** Дисципліна «Оціночні дослідження в соціології» входить до циклу обов'язкових навчальних дисциплін. Вона передбачає вивчення теоретико-методологічних та практичних засад проведення оціночних досліджень, понятійно-категоріального апарату, принципів оціночної діяльності у різних сферах життєдіяльності суспільства. У межах вивчення даної дисципліни передбачається закріплення студентами умінь і навичок опрацювання сучасної наукової літератури, критичного осмислення місця і ролі оціночних досліджень в системі соціального управління. Отримані знання і навички сприятимуть підвищенню фахового рівня та професійної компетентності майбутніх магістрів соціології та їх здатності проведення оціночних досліджень, у тому числі гендерної експертизи та аудиту соціальних програм та проєктів.

4. **Завдання (навчальні цілі):**

- ознайомлення з метою та завданнями оціночних досліджень в соціології;
- визначення прикладного значення оціночних досліджень;
- опанування організаційно-методичних основ оціночних досліджень;
- ознайомлення із методами оціночних досліджень та відпрацювання навичок проведення соціальної оцінки, соціальної діагностики та соціальної експертизи.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (зк5).
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (зк12).
- Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел (зк13).
- Здатність проведення гендерної експертизи документів (фк18).

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	знати теоретико-методологічні засади оціночної діяльності, понятійно-категоріальний апарат та принципи оцінювання	лекція, практичні заняття, самостійна робота	опитування, дискусія	10
1.2	знати принципи, соціальні умови і механізми проєктування та реалізації оціночних досліджень	лекція, практичні заняття, самостійна робота	опитування, дискусія	10
2.1	вміти працювати з соціальною інформацією, даними соціологічних досліджень	лекція, практичні заняття, самостійна робота	опитування, контрольна робота	10
2.2	вміти виявляти, аналізувати та інтерпретувати актуальні соціальні проблеми розвитку суспільства	лекція, практичні заняття, самостійна робота	опитування, контрольна робота	10

2.3	вміти використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології при професійному спілкуванні; обміні інформацією; зборі, аналізі, обробці та інтерпретації даних й візуальному представленні результатів наукової діяльності	лекція, практичні заняття, самостійна робота	творче завдання, контрольна робота	20
3.1	демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами	лекція, практичні заняття, самостійна робота	творче завдання, контрольна робота	20
4.1	демонструвати навички самостійної дослідницької роботи, опанування новими знаннями	лекція, практичні заняття, самостійна робота	творче завдання, контрольна робота	20

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)						
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1
Публічно презентувати результати власних досліджень (прн7)							+
Застосовувати традиційні та новітні методи збору та аналізу соціологічних даних (прн9)	+	+	+				
Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі принципів професійної етики соціолога (прн12)				+		+	+
Демонструвати вміння здійснювати соціологічний критичний аналіз та гендерну експертизу (прн20)		+		+	+		+

7. **Схема формування оцінки.**

7.1 **Форми оцінювання студентів:**

- семестрове оцінювання:

Види робіт	Результати навчання	Семестрова кількість балів	
		Min – 60 балів	Max – 100 балів
Опитування, дискусія	РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2	«6» x 5 = 30	«10» x 5 = 50
Творче завдання	РН2.3, РН3.1, РН4.1	6	10
Контрольна робота	РН2.1, РН2.2, РН2.3, РН3.1, РН4.1	«12» x 2 = 24	«20» x 2 = 40

- підсумкове оцінювання: у формі заліку, за результатами роботи протягом семестру.
Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 60 балів* для одержання заліку обов'язково *натисати 1 та 2 контрольні роботи та виконати завдання для самостійної роботи, що відповідають темам дисципліни.*

7.2 **Організація оцінювання:**

1. Результати опитування і дискусії оцінюються по факту проведення на практичних заняттях, бали накопичуються протягом семестру.
2. Контрольна робота №1 виконується в рамках практичного заняття протягом 2 год. після вивчення тем 1-4.
3. Контрольна робота №2 виконується в рамках практичного заняття протягом 2 год. після вивчення тем 5-7.

7.3 **Шкала відповідності оцінок**

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ з/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекцій	практ.	самот. робота
1. Теоретико-методологічні аспекти оцінювання в соціології				
1	Соціальна політика та оціночні дослідження	2	2	10
2	Методологічні проблеми оціночних досліджень	2	2	10
3	Оціночні дослідження соціальних програм та проектів	2	2	8
4	Соціальний аудит та соціальна експертиза як різновиди оціночних досліджень	2	-	8
	Контрольна робота 1		2	-
2. Практичні аспекти проведення оціночних досліджень				
5	Кількісний підхід до оціночних досліджень соціальних програм	2	2	8
6	Якісний підхід в оціночних дослідженнях	2	2	8
7	Етичні, правові та професійні стандарти в оцінюванні	2	-	8
	Контрольна робота 2		2	-
	ВСЬОГО	14	14	60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – 14 год.

Практичні заняття – 14 год.

Консультації – 2 год.

Самостійна робота – 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

- Вайс К.Г. Оцінювання: Методи дослідження програм та політики / Пер. з англ. Р. Ткачука та М. Корчинської; Наук. ред. пер. О. Кілієвич. К.: Основи, 2000. 671 с. С. 58-76, 102-122, 166-181, 556-580.
https://www.ipas.org.ua/images/doc/Library/Books/weiss_2000_otsiniuvannia_metody_doslizd_hennia_program_ta_polityky.pdf
- Мазурик О.В. Основи соціального аудиту [навчальний посібник]. Київ: ФОП Халіков Р.Х., 2020. 140 с.
- Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? Навчальний посібник. К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2018. 176 с.
- Моніторинг та оцінка програм і проектів. Практичний посібник / Ольга Морозова, Ольга Варецька, Деніел Джонс, Пепукай Чікуква, Тетяна Салюк. – Київ: «Оранта», 2008. – 144 с.
- Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. Морра Імас Л. Дж., Ріст Р.К. К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. 580 с. С. 8-35, 148-155, 304-365, 392-422.
<http://www.aidsalliance.org.ua/ru/metida/2015/Road%20to%20Results%20UA.pdf>
- Rossi P.H., Lipsey M.W., Freeman H.E. Evaluation: a Systematic Approach. 7th Ed. Beverly Hills: Sage Publications, 2004. <https://digitallibrary.tsu.ge/book/2021/may/rideri/Rossi-Evaluation-A-systematic-approach.pdf>

Додаткова:

- Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм: навч. посіб. / Е. Ведунг; Пер. з англ. В.В. Шульга. К.: Всеуито, 2003. 350 с.
- Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Горошко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В. – 2-е видання. – Київ: Українська асоціація оцінювання, 2016. – 53 с.
<http://www.ukreval.org.ua/publikatsiji/uao-publikatsii/241-glosarij-terminiv-z-monitoringu-ta-otsinyuvannya-2>

- Дембіцький С. Історія розвитку методів оцінювання в соціальних і поведінкових науках за кордоном // Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2010, №3. – С. 173 – 184.
- Крапива І.В. Оціночні дослідження соціально конструйованої реальності: потенціал використання в соціології // Соціальні технології: заради чого? яким чином? з яким результатом? : монографія / Колектив авторів, наук. ред. В.І. Подшивалкіна. Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2014. С. 74-94.
- Купрій В., Паливода Л. Громадська експертиза та громадський моніторинг діяльності органів влади : навч. посіб. / Купрій В., Паливода Л. К. : Макрос, 2011. 200 с.
- Моніторинг виконання Україною заключних зауважень Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок. Методологічний посібник. Харків, 2019. 80 с.
- Оценка программ: методология и практика. / Под ред. А. И. Кузьмина, Р. О'Салливан, Н. А. Кошелевой. М.: Издательство «Престо-РК», 2009. 396 с.
- Хатри Г.П. Моніторинг результативності в общественном секторе: Пер. с англ. М.: Фонд «Институт экономики города», 2005. 276 с.
- Reidar Dale. Evaluating Development Programmes And Projects Sage, 2004. 213 p.

10. Додаткові ресурси:

- The European Social Survey (the ESS) <http://europeansocialsurvey.org/>
- EuroBarometer http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm
- European Values Study (EVS) <http://www.europeanvaluesstudy.eu>
- Українське суспільство: соціологічний моніторинг. Інститут Соціології НАН України http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php
- Індекс людського розвитку ООН <http://hdr.undp.org/en/statistics/hdi/>
- Індекс трансформації Бертельсмана <http://www.bti-project.org/index/>
- Індекс сприйняття корупції <http://www.transparency.org/research/cpi/overview>
- Індекс управління Світового Банку http://info.worldbank.org/governance/wgi/sc_country.asp
- Вимірювання демократії http://www.democracybarometer.org/links_en.html